

ДО
ПРОКУРОРСКАТА
КОЛЕГИЯ НА ВИСШ
СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГРАД СОФИЯ

КОНЦЕПЦИЯ

ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА
ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА - СМОЛЯН

Изготвена от
НЕДКО СЕВДАЛИНОВ СИМОВ - административен ръководител,
окръжен прокурор на Окръжна прокуратура - Смолян
за участие в процедура по избор на административен ръководител
- окръжен прокурор на Окръжна прокуратура - Смолян
(съгласно Решение на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет по
Протокол № 33/15.10.2025 г., обнародвани в ДВ, брой 87 от 17.10.2025 г.)

Правно основание: чл. 194а, ал. 2 от Закона за съдебната власт

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

В качеството си на кандидат в процедурата по избор на административен ръководител - окръжен прокурор на Окръжна прокуратура - Смолян, предоставям на вниманието Ви своята концепция за стратегическо управление на Окръжна прокуратура - Смолян, в която съм посочил личната си мотивация за участие в избора, анализ и оценка на състоянието, достиженията и проблемите на Окръжна прокуратура - Смолян, набелязал съм цели и приоритети, като съм предложил и мерки за тяхното реализиране, в случай че бъде избран за административен ръководител.

1. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА.

Решението ми да се кандидатирам отново за административен ръководител на Окръжна прокуратура - Смолян е напълно осъзнато и се базира на увереността ми, че разполагам с необходимия професионален, административен и житейски опит.

Равносметката от постиганото през последните 5 години в Окръжна прокуратура - Смолян очертава, както добри резултати и положителни тенденции, така и не напълно постигнати цели, което предполага още повече усилия и проява на решителност за довеждането им до успешен край. Мотивиран съм да продължа да работя в насока подобряване качеството на работа и повишаване доверието на обществото в прокуратурата. Имам дълбокото убеждение, че бих могъл да се справя с всяко предизвикателство в ръководството и управлението на Окръжна прокуратура - Смолян, тъй като получавам подкрепата от всички членове на колектива, които са съвестни и отговорни магистрати и служители, изпълняват стриктно и качествено служебните си задължения. Вярвам, че заедно можем да се справим с всички предизвикателства в ежедневната ни работа и да отговорим на високите очаквания към прокуратурата.

Отговорностите пред административния ръководител на Окръжна прокуратура - Смолян не са никак малко, но истинската им тежест се усеща тогава, когато реално започнат да се осъществяват. В структурата на Прокуратурата съм повече от 24 години, като постъпих на работа в РП-Смолян през 2001 г. като младши прокурор. От 2006 г. съм в Окръжна прокуратура - Смолян, а от 2009 г. започнах да трупам опит като зам. - административен ръководител, зам. - окръжен прокурор на ОП-Смолян, което ми даде възможност да се запозная непосредствено с отговорностите на административния ръководител, когото подпомагах в работата му по управлението на ОП-Смолян. Встъпването ми в длъжността „административен ръководител на ОП-Смолян“ на 23 декември 2020 г. разкри пред мен истинския обем от отговорности по ръководството и управлението на този орган. Имах привилегията да получа подкрепата на целия колектив – прокурори, следователи и служители, които възприеха моята визия, като своя и се ангажираха да реализират заедно с мен набеязаните цели с ясното съзнание, че отстояваме обществено значим интерес. Смяя да твърдя, че постигнахме много и в същото време има още какво да се желае, а това е предизвикателство, което съм готов да приема. Може да се подобри работата по някои от показателите и това е реално постижима цел, за осъществяването на която следва да се ангажират повече усилия, които имам амбицията да положа, съвместно с целия екип.

Допълнителна увереност да се кандидатирам отново за административен ръководител на ОП-Смолян ми дават и добрите резултати от извършени ревизии от горестоящи прокуратури, които не са констатирали съществени пропуски в работата ми като административен ръководител на ОП-Смолян.

През 2022 г. от отдел 06 „Административен“ при ВКП беше извършена тематична ревизия на административния ръководител на ОП-Смолян по организация, ръководство и контрол на дейността на ОП-Смолян през 2021 г., в изпълнение на Заповед № РД-04-127 от 17.05.2022 г. на Главния прокурор на Република България. Не бяха констатирани сериозни пропуски, а дадените препоръки в доклада бяха изпълнени своевременно.

През същата година беше извършена и тематична проверка на дейността на административния ръководител на Окръжна прокуратура - Смолян от Апелативна прокуратура - Пловдив, в изпълнение на Заповед АП № 34 от 03.05.2022 г. на АП-Пловдив. Във връзка с дадените препоръки в доклада от проверката изпратих указателно писмо до всички прокурори в ОП-Смолян, да продължат да се прилагат мерките за подобряване на дейността по делата на производство, с продължителност на разследването извън рамките на разумните срокове, които мерки съм разписал в моя Заповед № РД-04-59 от 01.06.2022 г.

През 2023 г. беше извършена комплексна ревизия на Окръжна прокуратура - Смолян за дейността ѝ през 2022 г., възложена със Заповед АП № 28 от 22.02.2023 г. на Административния ръководител на АП-Пловдив. При тази ревизия също не бяха установени съществени пропуски, като по моя преценка издадох указателно писмо № 349/2023 от 16.05.2023 г. до прокурорите от ОП-Смолян във връзка с констатациите в доклада на АП-Пловдив.

Награждаван съм няколко пъти, вкл. през последните две години със заповеди на Главния прокурор на Р България, за проявен висок професионализъм и образцово изпълнение на служебните задължения (Заповед № РД-08 1677 от 07.12.2023 г. и Заповед № РД-08 1437 от 03.12.2024 г.). Прямо мен не са налагани дисциплинарни наказания.

Ако бъда избран отново за административен ръководител на ОП-Смолян, ще насоча усилията си към надграждане на положителните резултати, постигнати със съвместните усилия на всички от колектива на ОП-Смолян. Добрите практики ще бъдат запазени, а там, където е необходимо да се подобрят показателите, ще предприема необходимите промени, като ще ангажирам ресурса на съответните органи и служители и ще засиля контрола по конкретните направления, докато се получи качествена промяна и трайно подобряване на показателите. Ще се стрема да делегирам повече правомощия и ще дам възможност за изява на отделните членове на екипа, като вярвам, че всеки е специален и важен със своята експертиза, че добрите резултати идват тогава, когато в екипа е създадена спокойна работна среда и се проявява взаимно уважение, постоянна комуникация, толерантност и готовност за изслушване на различна позиция, която трябва да бъде приемана като възможна алтернатива.

Воден от горните разбирания и като осъзнавам високите изисквания на длъжността и отговорностите, произтичащи от нея, нямам никакви колебания, а напротив – имам увереност и готовност да продължа да работя за запазване и

подобряване на постигнатите резултати на ОП-Смолян, за повишаване на доверието на обществото в прокуратурата, в случай, че отново ми бъде гласувано доверие.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА - СМОЛЯН.

Окръжна прокуратура - Смолян е териториален орган с обща компетентност и обслужва територия от 3193 км² с население от около 91 хил. души, разпределени в 10 общини - Баните, Борново, Девин, Доспат, Златоград, Мадан, Неделино, Рудозем, Смолян и Чепеларе.

Статистическите данни за поредна година отчитат ниска криминална престъпност в съдебния район на ОП- Смолян – едва 0,7% от регистрираните в страната криминални престъпления, които съотнесени към 100 хил. от населението са 467,2 престъпления при 1047,5 средно за страната. Криминалната активност в областта е сред най-ниските за страната.

В структурата на криминалната престъпност доминират са общоопасните престъпления, което се превръща в устойчива тенденция за региона през последните 9 години.

В структурата на икономическа престъпност водещи са документните престъпления, следвани от престъпленията в горското стопанство и престъпленията против кредиторите.

От анализа и оценката на факторите, влияещи върху средата за сигурност в региона и на данните от статистическите таблици се налага извода, че се установяват устойчиви тенденции в развитието на криминалната престъпност, които на фона на общите за страната са в присмилви за обществото граници. Не се очаква изменение на криминогенната обстановка в съдебния район, освен ако не настъпи рязка промяна в средата за сигурност, повлияна от външни фактори.

Кадрово обезпечаване

Към настоящия момент, в съдебния район, включващ ОП-Смолян и РП-Смолян с ТО-Мадан, ТО-Чепеларе, ТО-Девин и ТО-Златоград, кадровото обезпечение на магистратите е следното:

По щат утвърдени бройки – 20 (16 бр. прокурори и 4 бр. следователи), от които: заети бройки – 11 бр. прокурори и 3 бр. следователи.

В ОП-Смолян щатните бройки на магистратите са девет, от които пет прокурорски щата и четири за следователи.

Към момента са заети 3 (три) щатни прокурорски бройки в ОП-Смолян, незаети са 2 бройки.

През текущата година 1 (един) прокурор от ОП-Смолян е преместен в друг орган на ПРБ, като в момента е командирован 1 (един) прокурор от РП-Пловдив в ОП-Смолян за 6 (шест) месеца, но командироването изтича през месец декември 2025 г. и отново ще останат две незаети щатни бройки за прокурор. С решение на ПК на ВСС е обявен (Държавен вестник, брой 79 от

26.09.2025 г.), на основание чл. 180 от ЗСВ, КОНКУРС по реда на чл. 189, ал. 1 и ал. 2 от ЗСВ за повишаване и заемане на 30 (тридесет) длъжности „прокурор“ в окръжните прокуратури, като за ОП-Смолян е обявена 1 (една) бройка. С назначаването на още един прокурор в ОП-Смолян ще се обезпечи нормалния ритъм на работа и ще се гарантира ефективното изпълнение на служебните задължения.

В ОСЛО при ОП-Смолян, към момента са заети 3 щатни бройки от 4 утвърдени.

В края на 2024 г. в ОСЛО при ОП-Смолян са били заети и четирите щатни бройки – 1 бр. завеждащ ОСЛО, 2 бр. следовател и 1 бр. младши следовател.

През текущата година е овакантена длъжността младши следовател, която след това е трансформирана в следовател и остава незаста към момента.

Районна прокуратура - Смолян е с четири териториални отделения - Мадан, Чепеларе, Девин и Златоград.

Утвърденият щат за прокурори в РП-Смолян общо е 11 бр., от които към момента са заети 8 бр. и 3 щата са незаети.

Съдебните служители по щат общо в прокуратурите от съдебен район Смолян са 36,5 бройки – 17 бр. в ОП-Смолян (при 9 щатни бройки за магистрати), 19,5 бр. в РП-Смолян (при 11 щатни бройки за прокурори). Към настоящия момент в прокуратурите от Смолянския район няма незаети бройки за съдебни служители.

Съотношението магистрати – съдебни служители се определя като оптимално в рамките на прокуратурите от Смолянския район и е както следва – за ОП-Смолян (вкл. и отдел Следствен) – 0,52 (1 магистрат: 1,89 служителя), за РП-Смолян – 0,56 (1 магистрат: 1,77 служителя).

Квалификацията на всички съдебни служители съответства на изискванията за заемането на длъжностите им.

Кадрово обезпечаване на разследващите органи.

По щат всички разследващите полицаи, които работят в ОД на МВР - Смолян са в отдел „Разследване“. В щата на отдел „Разследване“ е включен и работи един системен оператор. Към настоящия момент броят на разследващите полицаи, които работят в ОД на МВР и РУ са 19 от общо 20.

Щатното осигуряване с разследващи полицаи, допълнено с наличните трима следователи, е достатъчно, за да гарантира провеждане на качествено разследване по всички образувани досъдебни производства.

От анализа на водените досъдебни производства е видно, че същите се приключват в законоустановения срок и няма просочени дела. Преобразуването на бързи производства в ДП, по които разследването се провежда по общия ред, се дължи на обективни причини – несвоевременно представяне на заключения по назначени експертизи, поради натовареност на вещите лица от съдебния район и поради дефицит на вещи лица в определени области на обслужваната територия, което налага назначаването и изготвянето на експертизи на вещи лица от други населени места. Забавеното предоставяне

на заключения по назначени сложни експертизи е водещата причина за продължително разследване по някои дело, надвишаващи три, четири и пет години. Такива продължителни разследвания са предимно в ОП-Смолян, които въпреки предприетите мерки са все още 15 бр. дела. По тези дела, особено по делата с продължителност на разследванията над 5 години, следва да се предприемат допълнителни мерки, които да гарантират приключването им в разумен срок.

Дейност по преписки.

В ОП-Смолян и РП-Смолян систематично се въвеждат преписките и делата в УИС-3 в съответствие със Заповед № РД 02-23 от 13.09.2021 г. на Главния Прокурор, изменена и допълнена със Заповед № РД-02-13 от 27.07.2022 г., чрез УИС се извършва и случайното разпределение на преписките и делата в прокуратурите в района.

През 2024 г. прокурорите от Смолянския регион са работили общо по 1 718 преписки, от които 1 548 бр. са новообразувани. През 2023 г. е работено по 1 751 преписки, а през 2022 г. по 1 693 преписки.

Сравнителният анализ на горните резултати сочи на устойчивост на броя на преписките през последните три години.

През 2024 г. по 280 преписки са били образувани досъдебни производства, което е с 28 бр. по-малко от образуваните през 2023 г. и е с 25 бр. повече от 2022 г.

Осезаемо е намалял броят на образуваните преписки през 2024 г. по сигнали на контролни органи – едва 14 преписки, всичките по сигнали на НАП. През 2023 г. са били образувани 25 преписки и 15 преписки през 2022 г. По всичките сигнали от НАП са били образувани ДП.

Данните от последните три години очертават ясно две тенденции - прогресивно намаление на процента разкриваемост на криминални престъпления през последните три години, което не съответства на ниското ниво на престъпност в съдебния район. Традиционно разкриваемостта на криминални престъпления за региона на ОП-Смолян през последните 15 години е била най-висока за страната, а през последните две години вече се доближава до средната за страната. В същото време се наблюдава устойчива през последните три години тенденция на увеличение на процента на разкриваемост на икономически престъпления. Това би следвало да е добра новина, тъй като лично съм критикувал през предходни години ръководството на ОД на МВР-Смолян за слаби резултати в разкриването на икономически престъпления, когато процентът на разкриване на такива престъпления беше паднал до 16% и дори 13 % за съдебния район на ОП-Смолян. Настоявал съм да се предприемат мерки за преодоляване на тази лоша статистика и такива очевидно са взети. Към настоящия момент ще следва да се направи анализ на причините за ниската разкриваемост на криминалните престъпления, която все още е по-висока от средната за страната, но с отстъпление от традиционно по-високата разкриваемост за региона на ОП-Смолян.

Дейност по досъдебни производства.

През 2024 г. в прокуратурите от Смолянския регион са наблюдавани общо 1513 ДП. От тях по 1092 ДП разследването е проведено по общия ред от разследващ полицай и 65 ДП са разследвани от следовател, 5 бр. ДП са разследвани от инспектори в КПК.

През 2023 г. в прокуратурите от Смолянския регион са били наблюдавани общо 1351 ДП. От тях по 1027 ДП разследването е водено по общия ред от разследващ полицай и 50 ДП са разследвани от следовател.

През 2022 г. са били наблюдавани общо 1371 ДП, от които по 1167 ДП разследването е водено по общия ред от разследващ полицай и 55 ДП са разследвани от следовател.

Видно е, че през последната година са разследвани повече дела от следовател в сравнение с преходните две години, което се дължи на проактивния подход на наблюдаващите прокурори. Предложения за възлагане повече дела с фактическа и правна сложност на следовател по реда на чл. 194, ал. 1, т. 4 от НПК е насърчавано от адм. ръководител на ОП-Смолян, който е уважил почти всички такива предложения. Обективните резултати от работата на следователите ги отличават съществено от другите разследващи органи. Тяхното качество е несравнимо по-високо от това на разследващите полицаи в МВР и разследващите инспектори. Привилегията да разполагаме с високо квалифицирани следователи предполага все повече да се използва техният капацитет в бъдеще, като им се възлагат дела с фактическа и правна сложност по реда на чл. 194, ал. 1, т. 4 от НПК. Това е и един от способите за намаляване на броя на делата с продължителност на разследване над 3, 4 и 5 години, като конкретно дело може да се из земе от разследващия орган, който не може да осигури срочното провеждане на разследването и да се възложи на следовател, но такива случаи следва да са по-скоро изключения. Правилно е по всяко дело да се упражнява ефективно ръководство и надзор от набл. прокурор и да не се допуска разследването да продължава неоправдано дълго. Разбира се и административният ръководител има задължение да следи за спазване на сроковете за разследване и да изисква от наблюдаващия прокурор и разследващия орган да обезпечат приключването на разследването по всяко дело в разумен срок, като не се позволява на нито един разследващ орган да бездейства по досъдебно производство. Отговорното отношение на органите на досъдебното производство – набл. прокурор и разследващ орган по всяко дело, е основен гарант за успешното приключване на разследването в разумен срок, но понякога техните усилия се оказват недостатъчни. Такива са случаите, при които в хода на разследването по досъдебното производство се назначават сложни експертизи на вещи лица, които са изключително натоварени и не предоставят заключение в продължение на 5, 6 месеца, а понякога и повече от една година. Този проблем е характерен не само за региона на ОП-Смолян, но за нас той се явява основна причина за забавяне на разследванията най-вече по сложни икономически дела, каквито са данъчните дела.

От всички наблюдавани ДП през 2024 г., 890 ДП са новообразувани.

В тази насока се наблюдава ръст на новообразуваните през 2024 г. ДП с 83 бр. в сравнение с новообразуваните 807 ДП през 2023 г. и ръст с 99 бр. в сравнение с новообразуваните 791 ДП през 2022 г.

Видове досъдебни производства.

Бързи производства (БП)

През 2024 г. прокурорите от региона са осъществявали ръководство и надзор върху разследването по общо 314 бр. бързи производства, които са 20,8 % от общия брой наблюдавани ДП.

През 2023 г. общо 251 бр. БП, които са 18,6 % от общия брой наблюдавани ДП.

През 2022 г. общо 295 бр. БП, които са 21,5 % от общия брой наблюдавани ДП.

Сравнителният анализ на горните показатели сочи на значителен ръст на броя на бързите производства през 2024 г. в сравнение с 2023 г. с 63 бр. и с 19 бр. спрямо 2022 г.

Досъдебни производства, разследвани по общия ред.

През 2024 г. по общия ред (включително преобразуваните БП, без прекратените по давност) са били разследвани общо 1 162 ДП.

През 2023 г. са били разследвани общо 1 077 ДП по общия ред.

През 2022 г. са били разследвани общо 1 167 ДП по общия ред.

Относителният дял на структуроопределящите престъпления, според отчетите на Прокуратурата, по Глави от НК, се разпределят, както следва:

На първо място структуроопределящи са престъпленията по Глава XI от НК – ОБЩООПАСНИ престъпления, от която категория има 396 бр. новообразувани ДП.

За сравнение, през 2023 г. по тази Глава е имало 348 бр. новообразувани ДП, а през 2022 г. са били 368 бр. новообразувани ДП.

Относителният дял на образуваните ДП по глава XI от НК е 44,5 % спрямо общо новообразуваните ДП за 2024 г.

През 2024 година са внесени в съда 144 прокурорски акта за престъпления по Глава XI от НК, срещу 160 бр. за 2023 г. и 192 бр. за 2022 г.

Внесените прокурорски актове за престъпления по тази Глава формират 47,1% от общия брой на внесените прокурорски актове.

Определящи престъпления по Глава XI НК са тези по чл. 343б от НК.

За престъпления по този текст са образувани 117 бр. ДП, срещу 134 бр. за 2023 г. и 140 бр. за 2022 г.

Разликите в цифровите данни за посочения тригодишен период показват тенденция на спад на броя на този вид престъпления (по чл. 343б от НК) през последната година спрямо 2023 г. – със 17 бр. и спрямо 2022 г. – с 23 бр.

Несъмнено следва да се отчете и въздействието на генералната превенция във връзка с отнемането на МПС по реда на чл. 343б, ал. 5 от НК, което в крайна сметка води и до намаляване на абсолютния брой на такива

престъпления.

На второ място се нареждат престъпленията по Глава IX от НК - ДОКУМЕНТНИ престъпления.

За престъпления по тази глава през 2024 г. има новообразувани - 126 ДП.

За сравнение през 2023 г. те са били - 99 бр., а през 2022 г. - 61 бр.

Броят на образуваните ДП за престъпления по тази глава представлява 14,2 % от общия брой на новообразуваните ДП.

Разликите в цифровите данни за последния тригодишен период показват най-високо равнище на този вид престъпления през 2024 г. спрямо 2023 г. и 2022 г.

Определящи по тази Глава през 2024 г. са престъпленията по чл. 316 от НК, по който има образувани 109 ДП, при 83 бр. за 2023 г. и 46 бр. за 2022 г.

По тази глава през 2024 г. прокурорските актове, които са внесени в съда са 81 бр. (26,5 % от всички внесени прокурорски акта), срещу 69 бр. за 2023 г. и 48 бр. за 2022 г.

На трето място е делът на новообразуваните досъдебни производства по Глава V – престъпления против СОБСТВЕНОСТТА.

За такива престъпления са образувани 124 ДП срещу 139 за 2023 г. и 124 за 2022 г. Образуваните ДП за престъпления по тази глава са 13,9 % от общия брой на новообразуваните ДП.

Определящи престъпления по тази Глава са кражбите по чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от НК. За престъпления кражба са образувани 48 ДП срещу 58 бр. за 2023 г. и 63 бр. за 2022 г. Образуваните ДП съставляват 5,4 % от общия брой на образуваните ДП. За престъпления кражба са внесени 12 бр. прокурорски актове в Съда срещу 6 бр. за 2023 г. и 8 бр. за 2022 г.

От разгледаните цифрови данни е видно, че престъпленията по горепосочените три глави от НК (Глава XI от НК – общоопасни престъпления, Глава IX от НК - Документни престъпления и Глава V – престъпления против собствеността) са структуроопределящи за региона на ОП-Смолян и до голяма степен определят облика на престъпността.

На следващо място се нареждат престъпленията по Глава II от НК – Престъпления против ЛИЧНОСТТА. За престъпления по тази глава са образувани през 2024 г. 117 бр. ДП срещу 101 бр. за 2023 г. и 88 бр. за 2022 г.

Броят на образуваните ДП за престъпления по Глава II от НК в проценти е 13,1 % от общия брой на образуваните ДП.

Внесените прокурорски актове за престъпления по тази глава са 17 бр. за 2024 г. срещу 18 бр. за 2023 г. и 20 бр. за 2022 г.

Определящи по тази глава през 2024 г. са престъпленията по чл. 115 от НК, по които имаме образувани 23 ДП, при 26 ДП за 2023 г. и 26 ДП за 2022 г.

Забележка: Броят на ДП по чл. 115 от НК се различава драстично от броя разкрити убийства за същия период, тъй като повечето дела по чл. 115 от НК са били образувани, поради съмнения за причината за смъртта на открити

трупове на починали хора.

Броят на престъпленията по останалите глави и раздели от НК, за които са образувани ДП, внесени прокурорски актове и осъдени лица по тях, е незначителен и в този смисъл те не определят структурата на престъпността за региона на ОП-Смолян.

Срочност на разследването.

Към 31.12.2024 г. са приключени от разследващия орган общо 822 ДП, което е със 71 ДП повече, отколкото през 2023 г., когато са били приключени общо 751 ДП и с 15 по-малко от 2022 г., когато са били приключени от разследващия орган общо 837 ДП.

Няма случай на просрочване при приключване на разследването по делата (разследването да е приключи без продължен срок от наблюдаващия прокурор или от административния ръководител).

Към 31.12.2024 г. в Смолянския регион са останали неприключени от разследващ орган общо 387 ДП, което е 45 повече от 2023 г., когато са били 342 ДП и с 80 повече от 2022 г., когато са били 307 ДП.

Всички неприключени 387 ДП са в законовия срок за разследване, няма неприключени ДП без продължен срок от наблюдаващия прокурор или от административния ръководител.

Налице е най-висока стойност на броя на неприключените ДП в края на отчетния период спрямо предходните две години. В края на 2024 г. са останали наблюдавани (висящи) общо 462 бр. ДП, от които 387 неприключени от разследващ орган и 75 нерешени от прокурор. В края на 2023 г. останалите за наблюдение (висящи) са били общо 383 бр. ДП. В края на 2022 г. останалите за наблюдавани (висящи) са били общо 362 бр. ДП.

При анализа на горните данни и сравняването им с предходни периоди се налага извода, че разследванията по досъдебните производства в Смолянския регион протичат в разумен срок и добро качество. Все пак е необходимо да се посочи, че има възможност за подобряване срочността на разследването и в тази насока следва да продължат усилията, насочени най-вече към преодоляване на субективните фактори, водещи до забавянето на разследването - липса или недостатъчно добро планиране на разследването; недостатъчна активност на наблюдаващия прокурор по ръководството на разследването и надзора върху неговата продължителност и законосъобразност; пасивност на разследващите органи, несвоевременно и неритмично извършване на следствени действия; не на последно място и липса на контрол от страна на разследващите органи по спазване на сроковете от страна на вещи лица по назначени експертизи, което позволява на вещите лица да протакат във времето изготвянето на заключенията, дори в случай на не чак толкова сложни експертизи.

Едно от задълженията на административния ръководител е да следи за срочността на разследванията. През последните 5 години в качеството ми на

административен ръководител съм издавал няколко заповеди и множество указания до прокурорите и разследващите органи с цел ускоряване на разследванията по дела със срок на разследване над 3 г., изисквал съм и нарочни доклади по конкретни дела, указвал съм в много от случаите стриктно да се контролира спазването на срока по чл. 149, ал. 3 от НПК от вещите лица. Предприетите мерки са давали частичен резултат и са водили до редуциране на броя на делата с продължителност на разследване над 3 години, но има обективни фактори, които не се повлияват от такива мерки. Такъв фактор е дефицитът на вещи лица в съдебния район. Изготвянето на сложни експертизи по много от делата се възлагат на вещи лица извън съдебния район, поради липса на такива в Смолянска област (Бележка: Съдебен лекар по всички дела идва от гр. Пловдив, за изготвяне на Авто-технически експертизи също се ползват вещи лица извън съдебния район).

Изводът, който може да се направи от анализа на сročността на разследванията в съдебния район на ОП-Смолян, е че се работи отговорно и разследванията приключват в разумен срок, с изключение на такива дела, които се отличават с изключителна фактическа и правна сложност и по които се изготвят сложни експертизи, а последните биват забавяни понякога повече от разумния срок. Това никога не е било пречка да се търсят начини за своевременно представяне на заключение по всяко конкретно дело, по което има назначена експертиза и същата не е представена в срока, определен от разследващия орган, но очевидно са нужни още усилия за намаляване броя на делата с разследване над 3 г., 4 г. и 5 г. Това остава като основно предизвикателство пред административния ръководител на ОП-Смолян.

Решени ДП от прокурор. Видове решения.

Към 31.12.2024 г. в прокуратурите от Смолянския регион са били решени от прокурор общо 1051 ДП, при 968 ДП за 2023 г. и 1009 ДП през 2022 г.

Налице е ръст на решенията ДП спрямо 2023 г. с 83 бр., а спрямо 2022 г. ръст с 42 бр.

От общо решенията 1 051 ДП, 1 001 са решени от прокурора в срок до 1 месец, има 1 ДП решено над 1 месец без удължаване на срока от адм. ръководител или от оправомощен от него прокурор, а 48 бр. са решени до 2 месеца - с удължен срок от адм. ръководител или от оправомощен от него прокурор и 1 ДП е решено в срок над 2 месеца.

В тази връзка следва да се отбележи, че въпреки незначителния брой на решенията дела извън законните срокове, не следва да се допускат в бъдеще такива просрочия от прокурорите. Това е задача, с която трябва да се справи административният ръководител на РП-Смолян, тъй като се касае за ДП-ва, които са наблюдавани от прокурори при РП-Смолян, но ОП-Смолян ще следи стриктно за спазване на сроковете за произнасяне.

През 2024 г. от общо решенията 1 051 ДП от прокурора, 568 ДП са прекратени, по 152 ДП е спряно НПр, а 305 ДП са решени с внесени 306 бр. прокурорски актове в съда (разликата се формира от внесени два прокурорски

акта по едно ДП). Наблюдава се ръст на общия брой на спрените ДП през 2024 г. спрямо 2023 г. с 20 бр. и спрямо 2022 г. – с 11 бр., но в същото време е налице намаляване на броя на останалите спрени ДП в края на годината през 2024 г. спрямо 2023 г. с 83 бр. и спрямо 2022 г. със 136 бр. Прекратените ДП през 2024 г., представляват 37,5 % от общо наблюдаваните 1 513 ДП и 54 % от общо решените 1051 ДП. Прекратените 568 ДП през отчетния период са нараснали в сравнение с 2023 г. (509 бр.) с 59 бр. и спрямо 2022 г. (530 бр.) с 38 бр.

От внесените в съда 306 бр. прокурорски актове, 103 са обвинителни актове, 157 са споразумения, 46 са предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на адм. наказание по чл. 78а от НК.

Наблюдава се превес на сключените споразумения, които са повече от сбора на другите прокурорски актове, внесени в съда, но това не следва да се изтъква като негатив, ако не води до неоправдано смекчаване на наказателната репресия, тъй като важно е постигането на справедлива осъдителна присъда в разумен срок, а споразумението е най-краткият път до влизане в сила на присъдата – веднага след одобряването му от съда влиза в сила. По този начин, освен индивидуалната превенция, се постигат в по-голяма степен и целите на генералната превенция, защото твърде закъснялото наказание губи в значителна степен своето предназначение.

Наказателно-съдебен надзор.

Постановени оправдателни присъди и върнати от съда дела.

През 2024 г. върнатите от Съда дела по внесени прокурорски актове са общо 4 бр., което спрямо внесените прокурорски актове представлява 1,3 %.

През 2023 г. върнатите от Съда дела по внесени прокурорски актове са общо 7 бр., което спрямо внесените прокурорски актове представлява 2,3 %.

През 2022 г. върнатите от Съда дела по внесени прокурорски актове са общо 4 бр., което спрямо внесените прокурорски актове представлява 1,3 %.

Анализът на върнатите от съда дела показва, че са различни причините за връщането на делата. Едно от делата е върнато, защото на досъдебното производство е било допуснато отстранимо съществено нарушение на процесуалните правила, довело до ограничаване на процесуалните права на обвиняем, а в друг случай са констатирани от съда пропуски при изготвянето на обвинителния акт, които са в голяма степен очевидни и са могли да бъдат избегнати при прецизна работа на прокурора. По две дела връщането се дължи на неодобreno от съда споразумение, внесено по реда на чл. 382 от НПК, поради липсата на предпоставки за разглеждане на делото по глава 29 от НПК.

Оправдателни съдебни актове и оправдани лица на първа инстанция с влезли в сила присъди.

Оправданите лица с влязла в сила присъда през 2024 г. са 5 бр., през 2023 г. са 4 бр., а през 2022 г. са 5 бр.

Видно е, че броят на оправданите лица с влязла в сила присъда през 2024 г. е с 1 бр. по-голям в сравнение с 2023 г. и е еднакъв с този през 2022 г.

Осъдените и санкционирани лица с влязла в сила присъда през 2024 г. са 325 бр., през 2023 г. са 321 бр., през 2022 г. са 294 бр.

Относителният дял на оправданите лица с влязла в сила присъда към осъдени и санкционирани лица с влязла в сила присъда за 2024 г. е 1,5 %, за 2023 г. е 1,2 %, а за 2022 г. е 1,7 %. Видно е, че през 2024 г. този процент е със средна стойност на база данните за последния тригодишен период.

През последните три години се запазва тенденцията за относително малък процент на върнати дела и оправдани лица. Все пак, всяко върнато дело и всяко оправдано лице е повод за анализ на причините, които са довели до такъв негативен резултат. Съществено, което се извършва при тези анализи, е набелязването на адекватни мерки за да не се допускат отново същите грешки и отклонение от процесуалните правила, което по естествен път води до намаляване на броя на върнати дела и оправданите лица.

Малкият брой на оправданите лица пряко рефлектира и върху броя на осъдителните решения срещу Прокуратурата на РБ, на основание Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

През 2024 г. в района на ОП-Смолян има влезли в сила 2 осъдителни съдебни решения по 2 бр. граждански дела, водени от 2 лица срещу Прокуратурата на Република България по реда, предвиден в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, с общ размер на присъдените по тях обезщетения – 1 500 лв. През 2023 г. присъдените обезщетения са били 4 000 лв., а през 2022 г. – 9 729 лв.

Вярвам, че по-малкото оправдани лица, което намира отражение и в по-малкото осъдителни решения срещу Прокуратурата на Република България по ЗОДОВ, пряко рефлектира върху повишаване на доверието на обществото в прокуратурата. Затова е важно внимателно да се анализират причините за всяка оправдателна присъда и да не се повтарят грешките.

Намирам за важно да се отбележи работата на прокуратурите в съдебния район на ОП-Смолян по някои направления, едно от които е по дела за престъпления с предмет наркотични вещества и да се отчетат тенденциите по такива дела.

По мое мнение - едно от най-важните направления в работата на ОП-Смолян е противодействието на престъпления с предмет наркотични вещества. Не може да не отчитаме реалностите, пред които се изправяме всеки ден - налице е увеличение на ново регистрираните случаи на престъпления с предмет наркотични вещества. Това предполага да се предприемат адекватни мерки за противодействие и преди всичко срещу разпространителите на наркотични вещества. Статистиката сочи, че през 2024 г. в прокуратурите от Смолянския регион са наблюдавани 136 ДП за престъпления с наркотични вещества, от които 116 ДП са новообразувани. За сравнение, през 2023 г. в прокуратурите от Смолянския регион са наблюдавани 113 ДП за престъпления с наркотични вещества, от които 88 ДП са новообразувани, а през 2022 г. са били наблюдавани 100 ДП за престъпления с наркотични вещества, от които 90 ДП са новообразувани.

Сравнителния анализ на горните показатели сочи ръст на наблюдаваните ДП с предмет наркотични вещества през 2024 г. спрямо същите през 2023 г. с 23 бр. и спрямо 2022 г. с 36 бр.

През 2024 г. в съда са внесени 37 прокурорски акта по дела с предмет наркотични вещества срещу 37 лица.

За сравнение, през 2023 г. в съда са внесени 42 прокурорски акта по дела с предмет наркотични вещества срещу 42 лица, а през 2022 г. в съда са внесени 43 прокурорски акта по дела с предмет наркотични вещества срещу 43 лица.

В тази насока се наблюдава спад на броя на внесените в съда прокурорски актове през 2024 г. спрямо броя на същите през 2023 г. – с 5 бр. и спрямо тези през 2022 г. - с 6 бр.

Осъдени през 2024 г. с влязъл в сила съдебен акт по дела с наркотични вещества са 35 лица и в същия период няма оправдани от съда лица с влязъл в сила съдебен акт. През 2023 г. са осъдени с влязъл в сила съдебен акт по дела с наркотични вещества 48 лица и в същия период няма оправдани от съда, а през 2022 г. са осъдени с влязъл в сила съдебен акт по дела с наркотични вещества 38 лица и в същия период, с влязъл в сила съдебен акт, са оправдани 5 лица от съда.

Наблюдава се тенденция на спад на броя на осъдените с влязъл в сила съдебен акт лица през 2024 г. спрямо тези през 2023 г. с 13 бр. и спрямо 2022 г. с 3 бр. и еднаквост в броя на оправданите с влязъл в сила съдебен акт лица спрямо 2023 година и спад в сравнение с 2022 г. - с 5 бр.

От анализа на делата, водени за престъпления с предмет наркотични вещества, прави впечатление, че е увеличен броят на делата, образувани за разпространение на наркотични вещества и държане на НВ с цел разпространение, на фона на чувствително увеличени брой ДП, водени за държане на НВ. Налице е тенденция на подобряване на работата по дела за разпространение на НВ, но следва да се положат още усилия и да бъдат постоянни, които да доведат до качествена промяна – драстично намаляване на броя на общо регистрираните случаи на престъпления с предмет НВ в резултат на намаляване на престъпната дейтелност, което би било най-желания резултат. През текущата 2025 г. следва да се отчете, че има влезли в сила 4 (четири) осъдителни присъди за разпространение на наркотични вещества по внесени през същата година общо 7 бр. обвинителни актове с такъв предмет, като предстои произнасяне на съда по останалите 3 (три) обвинителни акта за разпространение на наркотични вещества. Очевидно предприетите мерки от ръководството на ОП-Смолян и ОДМВР-Смолян дават положителни резултати, но борбата срещу разпространението на наркотични вещества изисква постоянни усилия. Постигнатите резултати през последната година сочат, че походът е правилен и усилията следва да продължат в тази насока.

Друго важно направление в работата на прокурорите от съдебния район на ОП-Смолян е работата по преписки и досъдебни производства, образувани

за престъпления, свързани с домашно насилие.

През 2024 г. са наблюдавани 92 преписки, по сигнали, свързани с домашно насилие, от които 77 новообразувани. От новообразуваните 3 преписки са били заведени по уведомления на МВР – чл. 21, ал. 3 от ЗЗДН. От общо наблюдаваните преписки от тази категория - 77 са решени през 2024 г. и 15 са останали нерешени.

В същия период са наблюдавани 26 ДП, от които 24 бр. новообразувани, а от новообразуваните - 6 бр. са по уведомления на МВР - чл. 21, ал. 3 от ЗЗДН.

От наблюдаваните общо 26 ДП - 14 бр. са решени през 2024 г., от които – 7 бр. прекратени и 7 бр. са внесени с прокурорски акт в съда (срещу 7 лица) - 3 бр. с обвинителен акт, 2 бр. със споразумение и 2 бр. с предложение по чл. 78а от НК за освобождаване от наказателна отговорност.

През 2024 г. са осъдени 5 лица с влязъл в сила съдебен акт и няма оправдани лица.

Пострадалите лица от извършени престъпления по новообразуваните ДП за отчетния период са 25 бр., като 4 бр. от тях са мъже.

Анализа на данните за последните три години очертава тенденция на значително увеличение на броя на наблюдаваните преписки от тази категория, през 2024 г. в сравнение с 2023 г. – с 34 бр. и спрямо 2022 г. – с 53 бр., както и ръст на наблюдаваните ДП – с 18 бр. спрямо 2023 г. и в сравнение с 2022 г. – с 11 бр. Тенденцията на увеличаване броя на преписките и делата, свързани с домашно насилие през последните три години, може да бъде обяснена и с повишаване на доверието на пострадали в правоохранителните и правоприлагащите органи. Забелязва се повече смелост от тяхна страна при подаването на сигнали за осъществено спрямо тях домашно насилие и съдействие при доказването на престъпленията. Всички съзнаваме риска от промяна на показанията на пострадалия от домашно насилие в хода на наказателното производство, особено в съдебната фаза, което може да доведе до не наказване на извършителя. Не са изключения случаите, при които извършителят, който не е бил наказан за извършена проява на домашно насилие, отново да посяга на жертвата и за съжаление в някои случаи последиците се непоправими. Това ни мотивира да работим усърдно по всеки случай на домашно насилие в стремежа си, не само да потърсим наказателна отговорност от извършителя, но и да постигнем друг важен приоритет - защитата на пострадалия от повторна виктимизация.

Дейност по административносъдебния надзор и надзора за законност.

През последните две години дейността на прокурорите от Смолянския регион по административния надзор за законност в значителна степен е обусловена от измененията на Конституцията на Република България със ЗИД на КРБ, обн., ДВ, бр. 106, от 22.12.2023 г. и по-конкретно - измененията на т. 5 и т. 6 на чл. 127 от Конституцията. Способите за осъществяване на основната

задача на прокуратурата са уредени в чл. 127 от Конституцията на РБ, чийто разпоредби имат пряко действие. Според актуалната редакция на чл. 127 от Конституцията, след измененията и допълненията със ЗИД на КРБ, обн., ДВ, бр. 106, от 22.12.2023 г., Прокуратурата следи за спазване на законността, като: т. 5 предприема действия за оспорване на незаконосъобразни актове пред съда в случаите, предвидени в закон; т. 6 освен по наказателните дела от общ характер, в предвидените със закон случаи участва и в други дела в защита на значим обществен интерес или в интерес на лица, които се нуждаят от специална закрила.

Горните изменения на т. 5 и т. 6 на чл. 127 от Конституцията, бяха предмет на оспорване по конституционно дело № 1/2024 г. на Конституционния съд на РБ, по което КС се произнесе с Решение № 13 от 26.07.2024 г. (Обн. ДВ, бр. 66 от 6.08.2024 г.). Съобразно даденото от КС тълкуване на разпоредбите на т. 5 и т. 6 на чл. 127 от Конституцията, касаещи двата специфични способа, чрез които прокуратурата осъществява задачата си да следи за спазване на законността извън наказателния процес, на практика значително бяха стеснени правомощията на прокуратурата по административния надзор за законност. Съобразно горното решение на КС, правомощията на прокуратурата да следи за спазване на законността извън наказателния процес, се свеждат само до възможността прокурор да предприема действия за оспорване на незаконосъобразни актове по съдебен ред, ако изрично в закон за всеки отделен случай е предвидена такава възможност и да участва „и в други дела“, освен по наказателни дела от общ характер, само в съответствие със заложените на конституционно ниво алтернативни критерии – „в защита на значим обществен интерес“ или „в интерес на лица, които се нуждаят от специална закрила“.

Тези изменения в Конституцията предопределиха редуцирането на участията на прокурори от съдебния район на ОП-Смолян в съдебни заседания по административни дела до случаите, които изрично са предвидени в закон.

Прокурорите от съдебния район на Окръжна прокуратура-Смолян са участвали редовно във всички съдебни заседания по административни дела, по които участието по закон е било задължително, давали са мотивирани заключения и са следили за постановяването на законосъобразни актове.

През 2024 г. прокурорите са участвали общо в 134 административни дела, които са разгледани в 193 съдебни заседания. От тях, първоинстанционни 18 дела – участие по закон и 115 на броя касационни административни дела.

За сравнение през 2023 г. прокурорите са участвали общо в 117 административни дела, които са разгледани в 126 съдебни заседания. От тях, първоинстанционните 12 дела - по закон и касационни административни дела 105 бр.

През 2022 г. прокурорите са участвали общо в 143 административни

дела, които са разгледани в 183 съдебни заседания. От тях, първоинстанционни 31 дела – 30 бр. по закон и 1бр. по лична преценка и касационни 112 бр.

Забелязва се ръст на броя административни дела с участие на прокурор през 2024 г. в сравнение с 2023 г. (със 17 бр.) и спад спрямо 2022 г. (с 9 бр.).

Международно - правно сътрудничество.

За района на ОП-Смолян през 2024 г. няма получени от чужбина входящи ЕЗА, а за чужбина има изпратена 1 бр. ЕЗА.

През този период има получена от чужбина 1 бр. входяща ЕЗР, а за чужбина има изпратени 33 бр. ЕЗР.

През същия период има получени от чужбина входящи молби за правна помощ 7 бр., а за чужбина са изпратени 5 бр.

Общо преписките с международен елемент за района на ОП-Смолян за 2024 г. са 51 бр.

Сравнителният анализ за тригодишен период сочи, че през 2024 г. има най-високи показатели по отношение на броя на преписките с международен елемент, като той е нараснал спрямо 2023 г. с 34 бр. и спрямо 2022 г. – с 28 бр. – тенденция, дължаща се главно на увеличения брой на изходящите ЕЗР.

Тук е момента да се посочи, че инструментите за международно правно сътрудничество по наказателни дела са важни, а понякога и решаващи за успешното приключване на някои наказателни производства, които се провеждат от националните власти на РБ, но е необходимо събирането на доказателства в чужбина и това не може да бъде компенсирано по друг начин. От друга страна, възлагането на международна поръчка неминуемо е свързано с повече време, което съпътства изпълнението на молбата за правна помощ или ЕЗР. Значителният ръст на издадените ЕЗР от прокурорите от съдебния район на ОП-Смолян рефлектира и върху продължителността на разследванията по делата, по които са били издадени съответните ЕЗР, което следва да бъде отчетено, но това не може да бъде аргумент да се използват по-ограничено инструментите за международно правно сътрудничество по наказателни дела. Напротив – основата цел е провеждането на обективно, всестранно и пълно разследване с цел изясняване на обективната истина и ако това е свързано с използването на възможностите на инструментите за международно правно сътрудничество по наказателни дела, без никакво колебание прокурорите от съдебния район на ОП-Смолян ще ги прилагат и за напред.

Финансово и материално осигуряване на прокуратурите в съдебния район на ОП-Смолян. Обезпеченост с компютърна техника и поддръжка:

В ОП Смолян, РП Смолян и прилежащите ѝ териториални отделения е налична компютърна техника, която е застаряваща, тъй като най-старите компютри са произведени през 2012 г. Тази компютърна техника е вече технологично остаряла и амортизирана. Въпреки че към настоящия момент всички персонални компютри отговарят на минималните изисквания за компютърната техника в мрежата на ПРБ, поради продължителният период на

експлоатация създават технически проблеми и понякога нарушават нормалния работен процес. Очакваната централизирана доставка на компютърна техника, с която да бъдат подменени всички налични компютри с нови такива, все още не се е случила в съдебния район на ОП-Смолян, но вярвам, че това скоро ще е факт, тъй като в повечето прокуратури в страната техниката вече е подменена.

През 2024 г. в изпълнение на проект по Договор № 50/08.06.2023 г. по Плана за възстановяване и устойчивост бе подменена голяма част от мрежовото оборудване в ОП-Смолян, РП-Смолян и Териториалните отделения, включваща всички рутери в областта, както и суичовете в ОП и РП-Смолян.

Налице е технически проблем, касаещ комуникационната свързаност на работните помещения на отделите ФСД към ОП-Смолян и РП-Смолян, намиращи се в друга сграда, в близост до съдебната палата, където се намират и кабинетите на някои магистрати. Наличната връзка е много бавна и често създава проблеми с прекъсвания. За конкретния проблем с писмо е уведомен отдел ИОТ към Администрацията на Главния прокурор, като очакваме решение.

Възникналите проблеми с компютърните системи, свързани със софтуера и хардуера, се решават своевременно от системния администратор в ОП-Смолян.

Финансово - стопанска дейност.

Окръжна прокуратура - Смолян има утвърдена бюджетна сметка и финансирането се извършва в рамките на тази сметка в съответствие със Закона за държавния бюджет, ПМС за изпълнение на бюджета, указанията, давани от администрацията при главния прокурор.

Бюджетните средства се изразходват при спазване на утвърдените месечни лимити за финансиране. Главна прокуратура, като по-висш разпоредител с бюджетни кредити, одобрява корекции на бюджетите след мотивирани искания, продиктувани от възникнали неотложни нужди и промяна в конюктурата на пазара.

Рестриктивната политика спрямо извършване на разходи е утвърдена в ОП-Смолян и се запазва и през текущата година, като изцяло са били осигурени необходимите средства за фонд „Работна заплата“, както и необходимите разходи за издръжката – канцеларски материали, консумативи, ел. енергия, вода и отопление, пощенски разходи, плащане на вещи лица и други. През настоящата година, както и през предходната, снабдяването с гориво за служебните автомобили продължава да се извършва централизирано, а снабдяването с канцеларски и други материали, консумативи се извършва децентрализирано от ОП-Смолян за РП-Смолян, ТО-Мадан, ТО-Чепеларе, ТО-Девин и ТО-Златоград при спазване на приетите Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в ОП-Смолян.

Стриктно се спазва политиката на приоритизиране на плащанията в рамките на утвърдените бюджетни сметки с цел осигуряване на нормален

работен процес.

В РП-Смолян и в ОП-Смолян има разписани Системи за финансово управление и контрол, които систематизират съществуващите правила и процедури и осигуряват разумна увереност, че целите на прокуратурите се постигат чрез съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори, чрез всеобхватност на финансовата и оперативна информация и опазване на активите и информацията. Финансовото управление и контрол се осъществяват при спазването на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност, своевременност и конфиденциалност.

Натовареност на прокурорските и следствените органи.

През 2024 година прокурорите от района на ОП-Смолян имат внесени в съда 306 прокурорски акта и общо участия в съда 900. Общо другите прокурорски актове и дейности по всички видове надзори са 11670. Сборът от тези показатели дава общия обем на прокурорската дейност, който е 12876.

Общият обем на прокурорската дейност през 2024 г. е нараснал в сравнение с 2023 г. - с 364, а спрямо 2022 г. е намалял със 192.

При реално работили 11 прокурори през 2024 г. средна натовареност на един прокурор в района на ОП-Смолян е 1175,9. При реално работили 12,6 прокурори през 2023 г. средна натовареност на един прокурор в района на ОП-Смолян е 992,2. При реално работили 11,3 прокурори през 2022 г. средна натовареност на един прокурор в района на ОП-Смолян е 1161,6.

Сравненията между данните за 2024 г. с 2023 г. сочат, че средната натовареност на един прокурор в района на ОП-Смолян е нараснала със 183,7 и в сравнение с 2022 г. - с 14,3.

От доклада на АП-Пловдив за 2024 г. е видно, че средната натовареност на един прокурор от окръжните прокуратури в апелативния район за 2024 година е 721,02 при 655,41 за 2023 г. и 671,48 за 2022 г.

С най-висока средна натовареност в апелативния район за 2024 година са били прокурорите от ОП-Смолян – 943,78, следвани от ОП-Кърджали – 785,25. За сравнение натовареността на прокурорите от ОП-Пазарджик е била 613,37 а прокурорите от ОП-Стара Загора – 621,19.

От доклада на АП-Пловдив за 2024 г. е видно също, че средният брой наблюдавани досъдебни производства от един прокурор в окръжните прокуратури в състава на Апелативна прокуратура за 2024 г. са 40,27 броя, при 40,42 броя за 2023 г. и 41,55 броя за 2022 г.

За 2024 г. над средния брой наблюдавани ДП на прокурор от окръжните прокуратури в региона са: ОП-Пловдив, ОП-Хасково и ОП-Смолян (42,16).

За 2024 г. ОП-Смолян е с натовареност над средната за страната – 1,45, а именно 1,7, което я нарежда на 6 място по натовареност в страната.

Средният брой наблюдавани досъдебни производства от един прокурор в районните прокуратури в състава на Апелативна прокуратура за 2024 г. са 181,05 броя при 190,09 броя за 2023 г. и 178,68 броя за 2022 г.

Значително по-малко досъдебни производства са наблюдавали прокурорите в РП-Смолян (157,52), като по-малко са имали само в РП-Кърджали (102,52), което като тенденция се запазва в период от три години.

Средна натовареност на следователите.

Броят на реално работилите следователи в окръжния следствен отдел на ОП-Смолян през 2024 г. е 3,5, при средна натовареност - 56.

През 2023 г. броят на реално работилите следователи в окръжния следствен отдел на ОП-Смолян е бил 2,6, при средна натовареност 87,3, а през 2022 г. броят на реално работилите следователи е бил 2,3 при средна натовареност е 76,5.

Сравнението между данните за 2024 г. с предходните години показва спад на средната натовареност на един следовател – с 31,39 спрямо 2023 г. и с 20,51 спрямо 2022 г.

III. ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА-СМОЛЯН

През последните години в съдебния район на ОП-Смолян се затвърждава тенденцията за поддържане на възможно най-нисък процент на оправдани лица и на върнати от съда дела. Броят на оправданите лица и върнатите дела е малък и за РП-Смолян и за ОП-Смолян, но предвид значително по-малкото внесени прокурорски актове от ОП-Смолян в съда, процентното съотношение на оправданите лица и върнатите дела спрямо внесените актове в съда формират по-висок процент за ОП-Смолян. Въпреки малкото на брой оправдани лица и върнати от съда дела, задължително се извършва задълбочен анализ на причините за връщане на конкретно дело и за постановяване на оправдателна присъда. Този анализ е важен за да се избягват повторни грешки в прокурорската работа, както и своевременно да се констатира тенденциите в съдебната практика, изискванията на съдебните състави към съдържането на прокурорските актове, които се внасят в съда.

В крайна сметка се вижда положителния резултат от усилията за поддържане на нисък процент на оправданите лица, което пряко се отразява върху броя на осъдителните решения срещу Прокуратурата на РБ, на основание Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ). Както беше посочено по-горе в анализа - през 2024 г. в района на ОП-Смолян има влезли в сила само две осъдителни съдебни решения срещу Прокуратурата на РБ по реда, предвиден в ЗОДОВ, с общ размер на присъдените по тях обезщетения – 1 500 лв. През предходните две години присъдените обезщетения също са били на ниска стойност. Тези резултати

смятам, че водят до повишаване на доверието на обществото в Прокуратурата на Република България.

Подобрили са показателите, които отчитат усилията ни в противодействието на престъпления с предмет наркотични вещества. Налице е увеличение на ново регистрираните случаи на престъпления с предмет наркотични вещества, като по-съществено е обстоятелството, че има много повече заведени дела за разпространение на наркотични вещества и само за текущата година има внесени 7 (седем) прокурорски акта в съда за разпространение на НВ, по 4 (четири) от които има влезли в сила осъдителни присъди.

Предприетите мерки от ръководството на Окръжна прокуратура-Смолян и ОДМВР-Смолян дават положителни резултати, но борбата срещу разпространението на наркотични вещества изисква постоянни усилия. Постигнатите резултати през последната година сочат, че подходът е правилен и усилията следва да продължат в тази насока до постигането на качествена промяна – драстично намаляване на броя на общо регистрираните случаи на престъпления с предмет НВ в резултат на намаляване на престъпната дейтелност.

Положителна тенденция, която се наложи през последните години, е намаляване на общия брой спрени ДП, които остават в края на годината. Въпреки увеличения брой на спрените ДП през 2024 г. спрямо 2023 г. с 20 бр. и спрямо 2022 г. – с 11 бр., в същото време е налице намаляване на броя на останалите спрени ДП в края на годината през 2024 г. спрямо 2023 г. с 83 бр. и спрямо 2022 г. със 136 бр.

През последните години се поддържа относително висок процент на бързите производства спрямо общия брой наблюдавани ДП. Сравнителният анализ за последните три години сочи на значителен ръст на броя на бързите производства през 2024 г. в сравнение с 2023 г. с 63 бр. и с 19 бр. спрямо 2022 г. През 2024 г. прокурорите от региона са осъществявали ръководство и надзор върху разследването по общо 314 бр. Бързи производства, които са 20,8 % от общия брой наблюдавани ДП. През 2023 г. БП са били 251 бр., които са 18,6 % от общия брой наблюдавани ДП, а през 2022 г. БП са били 295 бр. или 21,5 % от общия брой наблюдавани ДП.

Наред с постигнатите положителни резултати могат да се посочат някои слабости и негативни тенденции.

През текущата година се наблюдава увеличаване на броя на досъдебните производства със срок на разследване над 5 години, предимно наблюдавани от ОП-Смолян, въпреки взетите от мен организационни мерки, в качеството ми на административен ръководител на ОП-Смолян. В резултат на констатациите ми за прекомерно продължителен срок на разследване (повече от 3 години) при периодично извършваната служебна проверка в регистъра за срочността на разследването, съм вземал мерки за ускоряване на разследването и преодоляване на причините за забавянето. Издавам съм Заповеди и множество указателни писма в тази насока. Упражняваният от мен

контрол, като административен ръководител, по реда на чл. 140, ал. 3 от ЗСВ, за спазване на сроковете за извършване на разследването, както и предприетите от мен мерки за ускоряване на разследването по дела с продължителност на разследване над 3 години, са имали за последница положителен резултат – временно редуциране на броя на делата от тази категория. В края на 2023 г. общият сбор на делата с продължителност на разследване над 3, 4 и 5 години е бил 10 броя, като до месец юни 2024 г. този брой е бил постоянно намаляван за да достигне до общо 7 дела, от които само 1 (едно) дело над 5 г. и по три дела над 3 г. и над 4 г. Разбира се тези показатели са динамични. След месец юни 2024 г. е имало увеличение на броя на делата с продължителност на разследването над 3 години, като в края на 2024 г. делата над 5 г. са били 3 бр., над 4 г. са 4 бр. и над 3 г. са 6 бр. Изводът е, че набелязаните мерки дават резултат и позволяват да се изчистят субективните фактори, които влияят на продължителността на разследването, но по-трудно въздействат на обективните причини за забавяне на разследванията. Сред тях се открояват сложните експертизи, за изготвянето на които понякога изминава период повече от една година. Проблемът с вещите лица е обсъждан многократно, но за съжаление все още не е намерено трайно решение. Повечето от делата се бавят, поради несвоевременно представено заключение от вещите лица по назначените експертизи. Очевидно са необходими по-радикални мерки, които да включват и налагане на глоба на вещото лице по реда на чл. 149, ал. 5 от НПК или замяна на вещото лице с друго, ако е видно, че не може да се справи с изготвянето на заключението. Замяната на вещото лице не е най-доброто решение, затова се търсят начини да се мотивират назначените експерти да си свършат работата по-бързо. При всички случаи делата със срок на разследване над 5 години следва да бъдат решени възможно най-скоро и затова ще продължа с усилията в тази насока до постигане на желания резултат.

Налице е влошаване на показателите относно разкриването на криминални престъпления, като процентът на разкриваемост е спаднал за две години с 10 %, достигайки през 2024 г. - 54,20 %, което е близко до средния процент за страната - 52,30. Не много назад в годините – в периода 2018 г.-2020 г. процентът на разкриваемост на криминални престъпления за съдебния район на ОП-Смолян беше между 68% и 72%. Вярно е също така, че тогава имаше сериозно отстъпление в разкриването на икономическите престъпления, като процентът беше спаднал до 13% през 2019 г. и 16% през 2020 г. Този проблем беше обсъждан няколко пъти с ръководството на ОДМВР – Смолян и след взети мерки дойдоха и добрите резултати – повиши се драстично процента на разкриваемост на икономическите престъпления, който през последните три години е устойчив показател и се е повишил с над 10 % - от 44,17 % до 55,69% при среден за страната 31,57 %. Не бива подобряването на единия показател да е за сметка на влошаването на другия показател, затова е наложително да се извърши задълбочен анализ на причините, довели до намаляване на процента на разкриваемост на

криминалните престъпления и да се набележат мерки за преодоляване на негативната тенденция.

Намалял е в процентно съотношение броят на решените дела, без прекратените по давност спрямо наблюдаваните за региона на ОП Смолян, като за 2024 г. е 64,40 % (наблюдавани – 1298 ДП, решени 836 ДП), при 68,05 % за 2023 г. и 71,1 % за 2022 г.

Като негативна тенденция следва да се отчете увеличаването на броя на прекратените ДП спрямо предходните две години и относително високия процент - 37,5% на прекратените общо 567 ДП, съотнесени към общо наблюдаваните 1 513 ДП, което формира висок процент - 54 % от общо решените 1051 ДП.

В същото време следва да се посочи, че процентното съотношение на прекратените по давност към решените ДП за региона на ОП-Смолян, съпоставено с апелативния регион на АП-Пловдив, е с най-добри показатели - 3,48 % за ОП-Смолян и 21,96 % за РП-Смолян.

Намалял е през 2024 г. спрямо предходните две години и процента на внесените в съда актове спрямо решените досъдебни производства.

По този показател вече са набелязани мерки и те дават видими резултати за ОП-Смолян, което се вижда от значително увеличения брой внесени прокурорски актове в съда през текущата година спрямо предходната. До момента внесените прокурорски актове в съда през 2025 г. са двойно повече в сравнение с 2024 г. Очаква се в края на текущата година да се подобри съотношението на прекратените спрямо решените и общо наблюдаваните ДП.

IV. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА - СМОЛЯН И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ.

Приключването в разумен срок на делата със срок на разследване повече от 3, 4 и 5 години е непосредствена цел. За постигане на тази цел е необходимо упражняването от прокурорите на постоянен и ефективен надзор върху разследващите органи по тези дела. Административният ръководител на Окръжна прокуратура - Смолян ще следва да следи стриктно, съобразно правомощията си по чл. 140, ал. 3 от ЗСВ, разследванията по такива дела да приключват в разумен срок, като изисква от прокурорите и разследващите органи да работят приоритетно по такива дела, а при констатирано необосновано бездействие от страна на разследващ орган, както и при продължително отсъствие по болест на разследващ, прекомерна натовареност или системни забавяния в изпълнението на дадените от прокурора указания, да се преценява евентуалната му замяна с друг разследващ орган или създаване на екип от разследващи за осигуряване приключване на разследването в разумен срок. При констатирано бездействие на наблюдаващия прокурор по такива дела, административният ръководител

следва да предприеме дисциплинарни мерки.

Като се има предвид, че повечето ДП с продължителност на разследването над 5 години касаят икономически престъпления и основната причина да не са приключили все още е свързана със забавено представяне на заключение от вещите лица по назначените финансово икономически експертизи, е необходимо да се предприемат по-решителни мерки, насочени към дисциплиниране на вещите лица, вкл. и с налагане на глоба по реда на чл. 149, ал. 5 от НПК, а при несправяне с възложената експертиза – замяна на вещото лице.

За постигането на горната цел е необходимо да се работи усилено и постоянно, като административният ръководител следва да продължи упражняването на стриктен контрол относно спазването на сроковете за извършване на разследванията и на сроковете за процесуална принуда, включително и чрез периодични проверки в електроните регистри, като е необходимо да се вземат предвид и последните изменения в чл. 234 от НПК, в сила от 10.11.2025 г., съгласно които срокът на разследване до 1 година се удължава от наблюдаващия прокурор. В тази връзка ще следва да се изисква повече стриктност от наблюдаващите прокурори по ръководството на разследването и надзора върху неговата продължителност и законосъобразност, включително и да контролират срока по чл. 149, ал. 3 от НПК за изготвяне на заключение от вещите лица. Такъв контрол върху вещите лица следва да осъществяват и разследващите органи.

На следващо място, като цел и постоянен приоритет, е необходимо да продължат усилията за постигане на възможно най-малък процент на оправдателни присъди и върнати дела. Поддържането на устойчиви резултати по тези показатели изисква изключителна критичност на всеки прокурор, както към работата на разследващите органи, така и към своята работа, особено при изготвянето на прокурорските актове, които се внасят в съда.

Следващата цел е обусловена от понижения процент на разкриване на криминални престъпления през последните три години в съдебния район на ОП-Смолян. Разкриването на престъпления е правомощие на МВР, но борбата с престъпността следва да се извършва с максималните усилия на всички органи, на които са им възложени такива законови компетенции, защото всяко неразкрито престъпление води до невъзможност да се търси отговорност от виновното лице, да се защити обществения интерес и правата на засегнатите лица. За подобряване на този показател ще следва да се извърши задълбочен анализ с ръководството на ОДМВР-Смолян и да се набележат подходящи мерки. Служителите при ОДМВР-Смолян и съответните РУ към тях притежават потенциал за постигане на много по-добри резултати. Те скоро имаха възможност да демонстрират своя капацитет при разкриването на тежко умишлено убийство, извършено преди няколко месеца в района на еко пътека до гр. Смолян. За много кратко време успяха да създадат отлична организация

и благодарение на техния професионализъм и всеотдайност за по-малко от 48 часа беше издирен и задържан извършителя.

На следващо място следва да продължи доброто сътрудничество на прокуратурата с органите на МВР за успешно противодействие на престъпността, свързана с разпространение на наркотични вещества, което е друго важно направление. Набелязаните мерки през предходния период вече дават резултати – има повече дела за разпространение на наркотични вещества, повече внесени в съда такива обвинения и повече осъдени разпространители на наркотици, но в същото време не намаляват ново регистрираните случаи на престъпления за държане на НВ. Налице е ръст на наблюдаваните ДП с такъв предмет през 2024 г. спрямо същите през 2023 г. с 23 бр. и спрямо 2022 г. с 36 бр.

Като отчитам тенденцията на подобряване на работата по дела за разпространение на НВ намирам, че следва да се положат още усилия, докато се постигне качествена промяна – чувствително намаляване на броя на общо регистрираните случаи на престъпления с предмет НВ в резултат на намаляване на престъпната дейтелност.

Специално внимание следва да се обърне и на делата, свързани с домашно насилие. Увеличеният брой на разкритите и регистрирани престъпления за упражнено домашно насилие в съдебния район на Окръжна прокуратура - Смолян, изисква да продължат съвместните усилия с МВР за противодействие на тази престъпност, с цел нейното редуциране до приемливи параметри. В тази връзка е необходимо да се използва доброто взаимодействие с медиите, с цел запознаване на обществото с работата на прокуратурата и резултатите от нея и чрез повишаване на общественото доверие в Прокуратурата да се насърчават гражданите да оказват пълно съдействие за разкриването и доказването на престъпления, вкл. и такива за домашно насилие.

Впрочем, като спомнах доброто взаимодействие с медиите, е редно да споделя, че това е друг основен и постоянен приоритет в работата на прокуратурите в региона на ОП-Смолян. Медийната политика на Окръжна прокуратура - Смолян се провежда съобразно приетите Правила за медийна комуникация на ПРБ. Информирането на обществото за работата ни по обществено значими дела се осъществява чрез медиите, а на практика това се извършва посредством изготвяне на прессъобщения, участие в брифинги и интервюта в печатни, електронни и интернет медии. Целта на медийната политика е да се предоставя постоянна, навременна, достоверна и достъпна информация на обществото по дела с висок обществен интерес, което води до повишаване на доверието в Прокуратурата на РБ.

За да разполагат прокуратурите от съдения район с необходимия ресурс за постигане на набелязаните цели е нужно да се осигури повишаване на професионалната компетентност на прокурорите, следователите и на съдебните служители от региона, чрез своевременното им включване в обучителни семинари по линия на системата за повишаване на

квалификацията в ПРБ и организирани от Националния институт на правосъдието обучения.

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

В заключение искам да Ви уверя, че съзнавам отговорностите и предизвикателствата, които стоят пред административния ръководител на Окръжна прокуратура - Смолян, като в същото време имам вътрешната увереност, че притежавам необходимите знания, опит и управленски капацитет да се справя успешно с тях.

Ако ми гласувате доверие и бъда избран повторно за административен ръководител на Окръжна прокуратура - Смолян, ще положа максимални усилия за запазване на добрите практики и за повишаване качеството и ефективността на работата на магистратите и служителите в съдебния район на Окръжна прокуратура - Смолян и укрепване на доверието и авторитета на прокуратурата в обществото.

14.11.2025 год.

С УВАЖЕНИЕ:

(НЕДКО СИМОНОВ)